

ด่วนที่สุด

ที่ อส ๐๐๐๗(พก)/ ศ ๖๙๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ศ 21149

วันที่ : ๕13341/59

วันที่ : 29 ส.ค. 59 เวลา : 13:30

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
(การไต่สวนมูลฟ้อง หลักเกณฑ์การยื่นอุทธรณ์ และค่าธรรมเนียม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๐๑๒๕ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (การไต่สวนมูลฟ้อง หลักเกณฑ์การยื่นอุทธรณ์ และค่าธรรมเนียม) มา ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (การไต่สวนมูลฟ้อง หลักเกณฑ์การยื่นอุทธรณ์ และค่าธรรมเนียม) โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๓ ให้เพิ่มมาตรา ๑๖๕/๑ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มีข้อสังเกตว่า หากศาลมีคำสั่งว่าคดีไม่มีมูลแล้วโจทก์อุทธรณ์คำสั่ง จำเลยควรจะมีสิทธิคัดค้านต่อศาลอุทธรณ์หรือไม่

๒. ร่างมาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๑๗๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เห็นว่า การให้อำนาจศาลมีคำพิพากษายกหลังจากการพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยเสร็จสิ้นแล้วไม่น่าใช้กับกรณีตามร่างมาตรา ๑๗๙ (๑) และ (๔) เนื่องจากไม่ใช่กรณีที่จำเลยหลบหนี

๓. ร่างมาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๑๙๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เห็นว่า ในกรณีที่จำเลยไม่ได้ถูกคุมขัง ในการอุทธรณ์ จำเลยต้องมาแสดงตนต่อศาล ในขณะที่จำเลยยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ คำสั่งนั้นเป็นที่สุด นั้น ขัดต่อบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ ซึ่งบัญญัติรับรองสิทธิของจำเลยในคดีอาญาไว้ ได้แก่ สิทธิได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม และสิทธิแต่งตั้งทนายความแก่ต่างในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาในศาลชั้นต้นตลอดจนชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา เป็นต้น และมาตรา ๘ วรรคสองบัญญัติไว้ว่า ถ้าจำเลยมีทนายความ ทนายความนั้นย่อมมีสิทธิเช่นเดียวกับจำเลยดังกล่าวมาแล้วด้วย โดยร่างมาตราดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติในลักษณะที่ต้องให้โจทก์มาแสดงตนกรณียื่นอุทธรณ์ด้วย

ซึ่งตาม ...

ซึ่งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สิทธิราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาได้ กรณีดังกล่าวจึงอาจเกิดประเด็นปัญหาการกลั่นแกล้งฟ้องคดีกันและมีการฟ้องคดีอาญากลับจากฝ่ายจำเลยได้ ดังนั้นร่างมาตราจึงขัดต่อหลักความเสมอภาคในการต่อสู้คดี และขัดต่อข้อ ๑๑ (๑) แห่งปญญาสาเกล้าว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ที่ระบุว่า “บุคคลซึ่งถูกกล่าวหาด้วยความผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะมีการพิสูจน์ว่ามีความผิดตามกฎหมายในการพิจารณาโดยเปิดเผย ณ ที่ซึ่งตนได้รับหลักประกันต่าง ๆ ที่จำเป็นในการต่อสู้คดี” ฉะนั้น เมื่อยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยจำเลยยังใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาอยู่จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลยมีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น การที่จำเลยได้รับการประกันตัวไปก็ถือว่าเป็นความจำเป็นในการที่จะได้รับสิทธิในการประกันความเป็นอิสระภาพ ทั้งมีสิทธิที่จะตั้งทนายความดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ แทนตนได้ ประกอบกับการแสดงตนต่อศาลในการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาก็มิใช่เป็นหลักประกันในการที่จะได้ตัวจำเลยมารับโทษตามคำพิพากษาในชั้นที่สุดต่อไป และร่างมาตราดังกล่าวไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นไว้ทำให้กรณีจำเลยไม่มีเจตนาหลบหนี เช่น เจ็บป่วยจนไม่สามารถมาแสดงตัวต่อศาลได้ ย่อมเสียสิทธิในการยื่นอุทธรณ์ ดังนั้น ควรกำหนดข้อยกเว้นไว้กรณีมีเหตุจำเป็นโดยชัดเจน

๔. ร่างมาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๒๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ร่างมาตรา ๒๕๑ (๔) การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยสำหรับใช้มูลค่าทรัพย์สินที่ถูกริบ จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อประมวลกฎหมายอาญาให้อำนาจศาลริบทรัพย์สินตามมูลค่า เช่น ทรัพย์สินที่ถูกริบสูญหาย ศาลจึงกำหนดมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกริบและให้จำเลยชำระเงินหรือริบทรัพย์สินอื่นตามมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกริบแทน หากจำเลยไม่ยอมชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินนั้น จึงยึดทรัพย์สินของจำเลยใช้มูลค่าทรัพย์สินที่ถูกริบ

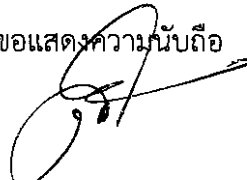
เทียบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๘ ที่ให้อำนาจศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมูลค่า

๕. ร่างมาตรา ๘ ให้เพิ่มเติมมาตรา ๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เห็นว่า กรณีราษฎรเป็นโจทก์ควรระบุให้ชัดเจนว่าหมายรวมถึงกรณีเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการด้วยหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิติ สติระเบียบธรรม)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร. / โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๙๑

E-mail : dlaw@ago.go.th